

[Anken.]

også, at Europadomstolen kan kende dansk lovgivning ugyldig, hvis Domstolen finder, at den strider mod Romtraktaten og det retsgrundlag, der senere er blevet bygget op her.

Det vidtrækkende i en eventuel tilslutning til EF har fået adskillige jurister til at anfægte, om det overhovedet er grundlovsmedholdeligt at gå ind efter en beslutning i overensstemmelse med grundlovens § 20. Disse jurister mener, der skal en egentlig grundlovsrevision til, medens andre jurister er af den modsatte opfattelse. Denne uenighed, dette slagsmål, skal jeg ikke deltage i, blot håber jeg, at der sker en afklaring, inden den endelige beslutning træffes, og at diskussionen omkring det juridiske vil gøre det klart for vælgerne, hvad det er, man tilslutter sig, hvilken type forpligtelser vi må påtage os, hvis vi indgår i De europæiske Fællesskaber.

Eksempelvis må vi være forberedt på, at en dansk lov, der f. eks. påbød en samfundsmæssig produktion og eneformidling og -forhandling af lægemidler for at modvirke rene profithensyn i sundhedssektoren, ville blive erklæret ugyldig af Europadomstolen. Jeg kan her henvise til markedssekretariatets svar på de 239 hospitalslægers henvendelse i Berlingske Tidende for den 15. ds., side 3.

Fællesmarkedets institutioner er altså overnationale, og den demokratiske kontrol med deres virksomhed er begrænset. Det skaber naturligvis ingen problemer for et land som Frankrig, hvor også den hjemlige demokratiske kontrol med administrationen er begrænset. Men hvad med et land som Danmark, hvor vi bekender os til den demokratiske kontrol?

Derimod er det ikke retfærdigt, når man undertiden fra modstandernes side anklager EF for at være bureaukratisk opbygget. For selve grundtanken i Fællesskaberne er, at det netop skal være bureaukratiet, der skal være den drivende kraft i samarbejdet. Det er tanken med Europakommissionen, at uafhængige embedsmænd og eksperter og teknokrater skal være den udførende kraft i samarbejdet, for — og det er jo tankegangen, som den blev udviklet i sin tid — embedsmændene tænker jo på helheden, medens politikere og fagforeningsfolk altid vil

have en tilbøjelighed til at forfalde til at tænke i særinteresser.

Derfor er det også ud over Europakommissionen tanken at knytte de ansvarlige embedsmænd i de nationale administrationer så tæt til hinanden og til Kommissionen som muligt. Alle de store planer inden for EF forlanger, at der skal være regelmæssige møder for regeringernes embedsmænd. Med en lidt — det indrømmer jeg — flot omskrivning af et gammelt slagord kan man måske sige, at EF på dette punkt er opbygget under devisen: bureaukrater i alle lande, forener Eder.

Hermed være embedsmændene ikke lagt for had. Hermed være kun gjort opmærksom på, at tankegangen måske forekommer den danske befolkning noget fremmed. Hertil kommer, at det på mange måder må anses for betænkeligt, hvis afstanden imellem den enkelte og dér, hvor beslutningerne træffes, bliver endnu længere, end den er i dag.

Jeg tror, de senere års erfaringer fra det amerikanske samfund, som jo har været et forbillede for EF, tilstrækkelig tydeligt har vist, hvad der sker med et samfund, når den enkelte borger føler sig fuldstændig magtesløs over for de politiske beslutninger.

Jeg er personlig glad for, at stadig flere tilhængere erkender, at EF ikke er et banalt handelsarrangement med lidt kontante fordele for landmændene, men at det er en ny type politisk sammenslutning med langt-rækkende politiske perspektiver; man siger endog i stigende omfang, at man netop af politiske grunde vil gå ind for en dansk tilslutning til EF. Så langt så godt, selv om man så måske i en parentes kan undre sig over, at det netop er politiske forbehold, man har taget fra dansk side i Bruxelles under forhandlingerne.

Men man spørger unægtelig sig selv: hvilke konkrete politiske perspektiver i det nuværende EF-samarbejde, og som man kan regne med det vil udvikle sig, er det, de progressive tilhængere forventer sig af EF? Hvilke konkrete perspektiver er det? For ofte bliver man i diskussionen om de politiske perspektiver spist af enten med generelle talemåder eller med forsikringer om, at det går nok ikke så galt, som præsten prædiker.

Jeg har dog lagt mærke til, at man i sti-